

A' ROMAI TSASZARI ÉS AP. KIRALYI FELSÉGNÉK
KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BÉTSBŐL Szeredán 2. Aprilisben. 1788.

A' nevezetesebb Tudósítások.

Még mióltától-fogva a' Törökök és a' P. Tsá-
szári Udvar között a' mostani égő tűz fel-
lobbant, az ólta a' Konstantinápolyban folyó neve-
zetesebb történetekről még a' K. Udvar-is igen ke-
veset tudósíttathatott; olly titkosok a' Törökök is
már, tsak az onnan szököktől vészünk többnyire min-
den híreket. — Az ottan lévő Frantziák ugyan né-
mely titkos dolgokat-is meg szoktanak írni bizonyos
Udvarokhoz; a' honnan úgy értjük, hogy a' Musz-
kák ellen öszve-gyűlt Török Sergek 5-felé kíván-
nak

nak ezekkel egyfzeribe tsatát tartani; de a' közönséges Levelek szerént a' Muzka Tábor már-is olyan talpon áll, melyszerént csak a' dolgokhoz nem értök ígérhetnének valamely Török-főnek győzedelmi koszorút. — A' Muzka Tábornak jobb szárnyát, mely 25 ezerből áll G. Szállikov fő-Vezér; közepét mely 30-ezerből áll Elmpt Generál, bal szárnyát mely 25 ezerből Kamenkoy fogják vezérelni. Ez az a' 80 ezerből álló Tábor, mely Románzov híres Vezérnek leg-főbb Vezérsége alatt fegyverben áll. — Némely Levelek azt akarják erőfiteni, hogy a' szegéuy jó szivü öreg Deli-Akhmet a' Belgrádi Bassa Mahumedre magára bizta volna a' Belgrádi Komendánszágot, maga pedig már a' múlt hónapnak 8-dikán foholt sem találtaték — tartozott magáról gondot viselni; mert ha az igaz, a' mellyet némely Levelekben olvasunk, hogy már a' Belgrádi Hóttatok meg-gyúltak, ő volt itt a' legelső Ukálégon szomfzéd, kinek a' tűz leg-hamarébb gallérába akadhatott volna. — A' múlt hónapnak 17-dikén költ Szebeni Tudósítások-szerént, azokból a' rész-szerént hozzánk által szökött, rész-szerént pedig el-fogatott; de önként szolgálatot vállalni kívánó Oláhokból és Arnautákból, edgy kettős Frájkor állittatik-fel; melynek fele gyalog és fele lovaság léfzen. Ezeknek fegyverek és fegyverkezések módja olyan léfzen mind más F. Tsászári katonáknak.) — Most közelebb edgy néhányon nyertenek szabadságot illetén szabad-Sergeknek fel-állittására.) A' fenn nevezett napon már ki-állottanak vala ezen szabad szolgálatot vállaltak a' Szebeni Piatzra gyalog és loval; hűségek eránt való biteket önként letették. A' nem Unitus Oláh Püspök Nikitits Ur

igen szép intő beszédet tartá hozzájuk; intette a' F. Udvar és a' Haza mellett való hűségre; végre, rendre mindenik edgy Oláh Paptól tartatott Kereszt mellett el-ménvén, azt meg-tsokolák. — — Ha a' mi, magokat még eddig mindenektől ditséretesen meg-külömböztetett vitéz Hufzáraink Frantziáországban laknának (azt írja edgy Német író) eddig a' Dámák fokotöje, nem *ala Figáró*, hanem mind *ala Würmzer*, *ala Grésen*, *ala Toskána* és *ala Székely* Hufzár volna; sőt talám a' nyakba függőjeken-is egy egy Pár Magyar bajuszszót le-festvé aranyba foglalt üveg alatt hozdoznának. — A' Herzeg *Leopold Toskána Sándor* Hufzár Sergéből, a' Hadnagy *Fratzel* Tzugjából 3 Hufzárak a' *Vulkáni* Pafsuson belől 15 Törökökre találván; azokkal olly vitézül szállottanak szembe; hogy rövid ideig tartott viaskodások után őket ezen 3 Hufzárak meg-fzalasztották; és kettőt közüllök; kiknek edgyike edgy nagy születésű szép ifjú Török vala; el-fogtanak: ezen két foglyoknál találtak a' Hufzárak 20 aranyokat; és 600 Orofzlányos Tallérokat. Ezen fogoly Török Urfinak tsak a' kardja ezet Orofzlányos Tallerra betsülttetett; és ritkaságáért a' Tsászárnak fog fel-küldetni ajándékba. El-fogatása után ezen ifjú különösen meg-síratta a' paripáját; és a' mint iratik edgy Német Levélben; azt izente Tolmáts által az Erdélyi fő igazgató Vezér Urnak; hogy ha a' ti Tsászárotoknak ugy-mond: mind ollyan vitéz katonái vagynak; mint ezek; a' kik min-ker el-fogtanak; tehát egyenesen indulhat Konstantinápoly-felé; és senki sem léfzen; ki az ő Vitéz-zeinek ellent álhaszon. — Hogy a' Török Bányaluskat a' miánk bizonyoson meg-vették légyen; hol

mi 500, a' Törökök pedig 3000 embert vesztettek-el, minden Levelekből olvashatni. — Három igen gazdag Móldovai Vitéz Bojérok irás által jelentették magokat a' Bukovinsi fő igazgató Vezér Hertzeg Koburg Urnál, hogy 1000 főből álló szabad Serget állíthassanak a' magok költségeken-fel; mind olyan Oláhokból; kik azon vidéknek leg-kisebb szege-szúgjában-is esmeretek lévén, leg-jóbb szolgálatot teheszenek; hozzá tévén ezt is, hogy ha a' F. Császár töltek ezen szabadságot megtalálná vonni; tehát ôk a' Muszka Udvarnál fognák ugyan ezt infálni. Az említett Hertzeg Ur ez eránt tudósítást tett a' Felsőleges Udvarhoz, és úgy ítélnék némelyek, hogy ezeknek kérések helyet talál. — A' mi Táborúnkról ez az edgyik leg-szebb hír, mellyel dítsekedhetünk, hogy a' mi Népnk között még eddig edgy is a' Törökökhöz által-nem szökött; hanem a' leg-veszedelmesebb helyeken-is az utolsó tsep vérig helyt állott; de a' Lengyel Táborról jött tudósítások-szerént, innen nem régiben 50 fegyveresek menének által a' Törökökhöz; kik között mindenik 10 arany foglaló pénzt kapa. — A' Lengyel Királynak haláláról-is irtanak némely irók; de ez annál bizonytalanabb hír, mennél sebesebb szárnyokon érkezett mi hozzánk.

Edgy Horváth-országából jött levélből olvasánk, hogy ô Felsőségének Triestből vissza jöve, és Horváth-ország-felé menő utjában, edgy tsoport Török köntösben lévő lovasok, az ô Felsőge szekerehez nyagaltanak, és azt meg-állítván, de ô Felsőgét meg-nem esmérvén így szólottanak: mi ugy hallottuk, hogy a' Római Császár Triestbe szándékozott: nem tudjaé kegyelmed ha el-érkezetté ô Felsőge Triestbe, és hová szállott? mert nekünk edgy fontos

dólogban befzedünk volna ő Felségével. A' Német Tsászár már elment Triestből felel ő Felsége nékiék, de ma estve 6 órakor a' közelebb lévő Posta Státzion beszélhetnek kegyelmetek ő Felségével. Ekkor a' kotsis meg-tsapván a' lovakat, ő Felsége elébb a' Státzióra érkezett mint azon lovagok, itt Tsászári köntösben öltözvén, audientziát ada azon lovagoknak, mindazonáltal illendő vigyázat és őrizet alatt, kik egészzen el-bámulának midőn ő Felségében azon embert meg-esmérék, a' kitől az uton kérdezősködtek vala. A' fővebbik ezen Törökök közül Tólmáts által bezéllvén ő Felségével, a' kebeléből ki-huzá a' Skutari Basának Levelét, melyet illendő tisztelettel ő Felségének által ada. Ezeknek követségeket minekutánna ő Felsége egészzen megértette volna, a' válaszfzal edgyütt küldé azon Mahmud Basának edgy drága kövekkel gazdagon meg-rakott kótsok tóllu bokrétát ajándékba. LibA tudósító Levél nem mér ezen követségről többet meg-írni, hanem hogy azon Skutari Basa a' két frigyes Tsászári Udvaroktól, az Albániai Királyságban meg erőltetett, és fenkitől nem függőnek határoztatott. — Ő Felségének Triestben léteben Velentzéből két követek érkeztenek meg; a' kik a' Közönséges Társaság' Nevében azt ígérték ő Felségének, hogy a' Ritter Emo Vezérsége alatt lévő hajós Serag, az Adriatikum Tengeren lévő Török hadakozó hajókat, a' Triesti és Fiumei ki-kötő helyekhez közelíteni nem fogja meg-engedni.

Az a' szörnyü ágyuzás, mely a' múlt hónapnak 5-dikén Kotzimból hallaiik vala nem egyébnek a' jele, hanem az ott lévő Törökség' azon örömének; melyszerént minden órán 40 ezerből álló segítségnek

nek érkező félben létéről tudósítottak vála; mely segítésnek nagyobb része lántsával jövő Tatárok; de minek-előtte ezek ide érkeznek, tsak alig, ha Kotzimba más őrizet nem költezük; mert a' Hertzeg Koburg tudósítása-szerént már (a' rosz utakra nézve, ha későre-is) a' nehéz ágyúk óda érkeztenek, és a' mint más-felől értyük, F. Tsászári tüz-zel égő Bombik repdesnek Kotzim Várában. (Az Auszriai Belgiumban vólt Frantzia követtségbéli Titoknak olly parantsolatot vett vála nem régiben a' maga Udvarától, hogy 3-szor 24 óra alatt Versáliában légyen. Ennek tapogatják némellyék az okát; de még bizonyoson nem tudatik) — A' F Tsászár és fő Hertzeg Ferentz: Futakon a' fő hadi-szálláson egészséges állapotban vagynak. O Felsége magais edgy bizonyos Var meg-vételének távolról való nézésében jelen mondatik lenni. Ezer 's meg ezet hireink vagynak ollyanok, mellyekkel arra várakozunk, hogy meg-tudhafsúk igazaké vagy nem? hogy E. Olvasóink előtt tévelyegni ne láttasfúnk, — várakozzunk hát edgy kevésbé; mert nem meszse az idő, melyben többet fogunk hallani. Erdélyből negint rosz-szél fú az Oláhokról; de még e' sem egészfen bizonyos.

Külömb külömb-féle történetek és tudósításók.

Edgy Abbás a' Benediktinusok szerzetéből, a' ki Baváriában a' Normális Oskoláknak fő Gondviselője vála, azután Berlinben a' könyvek' nyomtatásának fő-visgálójává lévén sok jeles munkák' iróit meg-rágalmazott; nem régiben Bétsben találattván a' Konszistorium előtt rá bizonyosodott, hogy néki Berlinben felesége és gyermekei vólnának; mellyért hivataljától meg-fosztattván a' szerzetből ki-rekesztett; a' honnan meg-láttzik, hogy a' szerzetesek há-

zafságát-is már ma, a' Konsistorium sem bünteti olly keményen mint hajdon. — Triestben edgy katona-fogoly, a' ki 8-esztendeig való Sántz-ásásra vala ítélve, edgy hélig magát betegnek tettevén, ezen idő alatt a' békot maga lábairól le-vette, és midőn Fébr. 23-dikán néki a' Prófósz ebédet vitt volna, ennek oldaláról a' kardot le-ragadta, és azzal ennek torkát el-mettzette: azután a' Prófósznak holt-testéről a' köntöst le-buzván, abba maga fel-öltözött, a' Prófósz testét pedig a' maga köntösében fel-öltöztetvén, vasra tette és a' maga ágyába fektette; az ételt meg-ette, és az ürefs tállal Prófósz formában ugy ki-ment a' fog-házból, hogy az őrzőtől meg-nem esmértetett. De nem szolgált egészségére a' Prófósz ebéd, mert némely falusi Parasztok ezen hónapnak 4-dikén el-nyerték azon 50 forintokat, melyek az ő el-fogatásáért valának ígérve, és már Triestbe visszavitetett. — Metzben Fébr. 26-dikán történt: hogy a' mely fogadóba edgy katona Tiszt Ur bé-szállott maga kotsijával, edgy éjjeli há-lásra, ugyan azon fogadóba érkeztek Postán két Aszszonyok-is, kik a' mint edgyütt vatsorálván be-szélgetnének, meg-értik, hogy a' Tiszt Ur-is ugyan azon Városba szándékozik utazni, a' hová ők: társaságnak okáért ajánlotta a' Tiszt Ur maga szekerét azon Aszszonyoknak-is el-vitelekre, de már a' fogadós-sal meg-alkudtanek vólt, hogy őket éjjél után el-vigye; reggelre kelve a' Tiszt-is ugyan azon ut-ra indulván szekerével; edgy közel lévő erdőbe találja azon kis kutyáskát ugatva a' bokrok közé, melyet az Aszszonyoknál a' fogadóba látott vólt, le-szállítja az inasát a' kutyáskának hívására és meg-fogására, de a' kutya bé indul ugatva az erdő-be, és rá vezet az inast a' két Aszszonyok' leveles

les ágakkal bé-temetett holt testeire: az inas oda szállítja a' Tisztet, a' Tiszt Ur talál ottan edgy véres kést-is, melyel az Afzszonyoknak torka el-met-tzetett, ezen véres kést meg-mosván, vizszá tér szekérével a' fogadóba, és azt mondván a' fogadós-nának (minthogy a' fogadós még vizszá nem jött volt) hogy még edgy-néhány napig az ott maradá-ra parantsolatot vett, kér magának flöökre fajtot, mellyet azon meg-mosott késsel enni kezd; a' fogadós-né nem tudván semmit a' dologban, kérdi: hogy került az ő kése a' Tiszt Urhoz? A' Tiszt magának mondja a' kést, a' fogadós-né pedig elő-szedi a' kés-nek több párjait annak bizonyására, hogy magáé. Ebből meg-bizonyosodván a' Tiszt, hogy azon Afzszonyoknak meg-ölőjök nem más hanem a' fogadós volt, rendelési tézzen alattomban, hogy mihelyt a' fogadós haza érkezik mingyárt el-fogattassék, mely meg-lévén, a' fogadós mindent meg-vallott; és már várja fejére a' mondandó Sententziát. — Az Auszriai orrok edgy hiteles fel-vetés-szerént 3 millio 456-ezer 338 forint árú por-tubákot szipokáltanak-fel a' múlt esztendőben. Alkalmos summa pénz azoknak biztálására! — Miskóltzról írják hogy Grof Torok Ur a' Helvetika Vallásra állott.

Erdélyből. Fébr. 24-dikén réteték meg halotti pompája N. Mélt. Vargyasi B. *Dániel* Ur ő-Excellenzijának N. Szebenben; de tsak üress ki tett Kopperoval a' molton fel-venni kezdett di-séretes szokás szerént, minekutánna az előtt maga a' holt test Veszszösön a' Nemzettségi temető-böltba bé-réttetett volua. Két halotti Prédikátziok mondatrak tisztességére: az első T. T. *Boronyai Lukáts Simeon* Ur által

által; a' másik T. T. Szebeni Réf. Pap *Benkő Ferentz* Ur által. Ezen a' fő Méltoságon méltán kefe-
 reghet az Erdélyi Musáknak bizonyos része; mert
 ebben edgy nevezetesebb jól-tévőjököt veszték-el,
 — , Tsudálatos az Isteni gondviseles a' Gaboná
 dolgában, nem drágodik sohólt, hanem még eddig
 Erdélyben egyenlő áron mégyen; Fejérvárat, Enye-
 den, Tordán, Kolosváron. A' leg-szebb tiszta-bu-
 zának vékája 20 — 23 garas — jó-közönséges bu-
 zának 16 — 18. — a' leg-alább valónak 13 —
 15. Az edgy zabnak árra a' fogadóknak 12 — 14
 garasra ugyan fel-ment; de a' piatzon Tordán még
 ezen hónapnak 15-dikén lehetett 26 krajtzáron ven-
 ni. — a' Törökbuzának vékája 10 — 12 garas. —

Csernovitz 12. Márt. , Nem figyelmeztvén jól
 edgy 'Sidó az Evángéliumnak ezen szóvaira: *imád-
 kozzunk hogy Szombat napon ne légyen futásunk,*
 a' múlt hónapnak 9 dikén a' Török földről, egész
 Háza-népével edgyütt, Keresztyén óltalom alá akarja
 vala magát vonni; azonban a' falút maga birtoká-
 ban tartó Török, kinek Kortsomárofsa vala a' 'Sidó,
 így szállittya-meg a' szökőfélben lévő 'Sidót: hal-
 lodé! én látom, hogy te magadot a' veszedelem
 elől Német óltalom alá akarad vonni: én jól tudom,
 hogy tölled, hol magam, hol tselédeim számokra
 gyakran vásárlottam holmit, mond-meg mivel lé-
 gyek adofs: melyre a' 'Sidó felel: Uram! én-is
 ottan ottan Gabonát 's egyebet hoztam házadtól,
 mellyért semmit sem kívántál; azért nékem semmi-
 vel sem tartozol; de ezzel a' Török meg-nem elé-
 gedvén, kívánta, hogy számot vetne vele: számot
 vetnek és mégyen a' Török adofsága 50 forintok-
 ra, mellyet a' Török leg-ottan ki-is fizette; 's így
 szól-

szólla: hallodé! jól tudod, hogy én háboruba megyek, hól a' pénzre szükségem leszén, azért adj 2000 forintot; mert különben edgy néhány orák alatt a' *Hámán* notáján kellek tántzolni; mellyet a' 'Sidó fok kinzások után meg-is ada. Ekkor mond a' Török a' maga szolgáinak: már most kifirjétek ezen 'Sidót a' határ-szélekig, hogy valaki meg-nefoszsza; a' Feleségét pedig magam számomra tartom. Eddig kifirván a' Szólgák a' 'Sidót, midőn el-botsáttanak magoktól így szóllának hozzá: győzte 'Sidó! mi ingyen nem késérhettünk tégedet, azért adj pénzt; ekkor azt a' 9 aranyotskát-is el-vevék tőle, mellyet az ingébe rejtve bé-varrott vala. Bé-érkezik a' 'Sidó edgy közelebb lévő Baján nevű Falúba; el-beszéli a' történetet; melyre váltolkozik edgy ember, hogy jól fegyverkezve a' 'Sidónak Feleségét kész volna meg-szabadítani, el-is méne a' 'Sidónak házához, hól már a' Török a' 'Sidóéval nyugszik vala éjszakának idején. Fel-nyittattya az ajtot, és a' Török leg-ottan meg-esmeri, hogy Bukovinai Jóbány; azért parantsola szolgáinak, hogy kezét lábát el-vágván a' jég alá dugják, mellyet ezek leg-ottan meg-tselekedének. — A' múlt hónapnak 10-dikén az egész Erdői Huszár Serge öszvegyülvén, 11-dikben délutáni 4 óra tályban a' leg-fetébb erdőkön keresztül uttyát Molduva-felé vevé olly parantsolattal, hogy más napra virradolag az Obester Divíziója Foksánban, az Obestlájdinánté Dorohájban, az első Májoré Botosánban, a' második Májoré Hertzében lenne; mely 4 Városok 5 mért-földnyire fekszenek a' szélektől. E' szerentsélen meg-is leve és ezeket el-foglalák. Ezen Serget nyom-ba követte a' 2-dik Oláh Regiment 10 ágyúkkal;

kik minyájon pusk -szó nélkül szállának-bé Mólodovába. Ezen következt előre észre-vévén az itten fekvő Törökség, mind futásra vevé a' dolgot és Hotimba takaradék. — Ugyan éppen ezen időben Jassit 5 Bataliom fegyveres Muszka szállá-meg. — Kévenhiller és a' Tsászár Bataliomjai 12-dikben vevék uttyokat Mólodova-felé; de minden nehéz terheket hátra kellett hagyni; mert csak 6 fontos golyóbisú ágyút-is vinni, a' 3 napok alatt szünetelen esett hónap miatta, lehetetlen vala. Ezen alkalmatossággal a' vala a' szerentsélebb Török, ki lóra kaphatván, esze-nélkül Bendöbe, vagy Hotimba szalalhatta! — Azt írják a' Német irók a' mi Magyar katonáinkról, hogy még a' leg-szélsőbb vigyázaton-lévő Népek-is eddig, ha 6 annyi Törökök ütöttek is rájuk meg-nem szaladtanak, ha mingyárt életük veszedelmét szemlélték-is. — Fébr. 20-dikán edgy hadi-készületekkel meg-terhelt Keresztény-hajót szemléltének némellyek az Epirusi kikötő helybe bé-menni; azolta némellyek azt sugdosák, hogy a' Chimerába lakó Epirusi Basa és a' Monténigrinusok öszve állottanak az Albániai Basával, hogy a' játéknéző-hellyén ök-is a' Porta ellen szerentséfen játszodhassanak. — ezek még fognak valamit mozdíttaani. — Valamerre nézünk a' közönséges Levelekben mindenüt csak a' Huszárok magok vitelésére akadunk. Edgy Lembergöl jött Levél azt erősíti, hogy az Erdödi Huszárjai közzül 60 legény edgy Oláh-faluban 130 Törököt meg-szorítván, azok közzül 70-vent el-fogtanak, 30-at el-ejttenek olly szerentséfen, hogy magok közzül csak 15 ember esett-el és sebesített-meg.

A' Bukovinából jött tudósítárok-szerént, itt a' hadi Nép között ragadó radhasztó hidegteleés kezdett terjedni, mely nem kevés károkat mondatik okozni, és már a' Sröder Sergebéből 80 embereket kolteztetett-el. — Már tsalhatatlanúl erőfünk, hogy 100 ezer Törökök, kik között 40 ezer lovasok vannak *Rissa* környékére Serviában, Belgrádtól mint egy 20 Német mértföldnyire, meg érkeztenek, és hogy a' Nagy Vezér-is már 60 ezerből álló vállagatott Néppel urban vagyon, és még addig, mig Belgrádot kezéből ki-szalasztatná, meg-akar érkezni; de tsak alig ha el nem kéfik; mert már ezen hónapnak 15-dikén a' Nagy Tábornak a' ki-rendelt helyyen kellettik vala lenni; 20-dikig a' szákséges rendelések folytanak, és ha eddig nem is — a' jövő hónapnak 1-ső napján tsak alig ha Aprilist nem járnak a' Törökök. — Bétsből minden héten nagy Summa pénzek indittatnak a' Táborhoz, rész szerént a' vizen, rész-szerént a' szárazon. — Bétsben edgynéhány ezer *Manifestum* nyomtattatott vala Görög és Török nyelven, mellyeket a' Táborhoz levittenek, és a' foglalás alkalmatofságával minden Helységekben előre ki-osztják, hogy a' nép tudhasa mihez tartsa magát. — A' Táborhoz lement Landon Sergebéli Bataliomnak edgy napi 'Sóldot ajándékozott Özevgy Gróf *Eszterháziné* aszfzony ó Nga. — A' Jafsiban volt Ts. és K. Consulnak háza és valamije tsak ott volt mindene az ott lévő Néptől egészfzen el-pusztitatott és prédáltatott. — Az Orlovai Basza a maga Sergével a' Tömösvári Bánátba bé-üött, és mindent el-pusztitott volna; de éppen olly helyre talált bé-ütni, hól nem fok pusztítani valót talált. — A' Berliai Levelek-szerént bizonyos

Prufszus Sergeknek már parantsolatjuk nagyon ,
hogy magokat készen tartssák, hogy az első intésre
a' Morva és Lengyel országok' szélein Kordont huz-
balsanak. Erre már 3 fő Vezérek és két Kompá-
nia Pattantyusok ki-is mor-datnak nevezve lenni.

Kanisából a' múlt hónapnak 22-dikén költ tudó-
sításból a' Felebaráti-szeretethek edgy meg-jegyzésre
méltó példáját olvassuk: a' *Wurmzer* Rgmt. Papi a
Tomecci Ur, Simegy Vármegyében *Darany* és *Bi-*
sánta nevű falukban, a' hól ezen hufzások téli szál-
láfön valának, akará Husvétkor a' bündökről való
Vallás-tételt meg-halगतni; de nem lévén a' faluban
alkalmas épület az Isteni tiszteletnek véghez vite-
lére, a' Réformátusok templomán-kiyül: kéré a' Pré-
dikátort, hogy az ő Templomjokban gyülekezhesse-
nek, melyet a' Réf. Pap és a' halगतói igen öro-
mest meg-engedének, sőt magok-is meg-halगतták *To-*
mecci Urnak fontoson serkentő Prédikátzióját: mely
ezen Sz. Irásbéli helyből fundáltatott vala: Solt:
35. v. 2. Gyönyörűséggel lehetett nézni, hogy e-
zen helyeken, a' hól ennek előtte hasonló dolog
nem történt, a' mindeneket edgy aránt böldegítő *Il-*
dik Jofefnek világossága, mint meg-világósította, és
köhsorós szeretetre mint fel-indította a' sziveket! —
Miskóltzon a' múlt hónapnak 26-dikán a' K. Percep-
tornak jelen nem léteben bizonyos gonosztévők azon
házba bé-rontottanak, melyben a' *Cassa* vala, és
fok pénzt el-loptanak. Ezen pénz mennyire men-
nyen, a' Perceptor Urnak haza jöveteléig nem tu-
datik. — *Luxemburghan* edgy *Vikárius* Pap Ur a'
Zenehána alkalmatosságával edgy szép tanító beszé-
det (*Prédikátziót*) tarta a' maga halगतóihoz mely-
ben a' R. Tsáfzárnak jó rendeléseit olly fontoson
elő-

elő-adta, és halgatóit olly hathatóson intette azok rendeléseknek való engedelmeskedésre, hogy az által a' hazafiúi zenebona közöttök leg-ottan le-tsendefedett. Sőt azok, a' kiknek szerentséjek vólt ezen Prédikátziót halgatni, más szomfédjaikat-is az engedelmessegre rá vettenek: ezen Prédikátziónak hathatósága a' Tsászfárhoz-is el-hatv'n, úgy meg-tettzett ő Felségének ezen Pap Urnak tselekedete, hogy leg-ottan edgy 50 aranyat nyomó fules Mónétát küldött a' Gróf *Trautmánsdorf* Ur kezéhez, hogy azon Pap Urnak ajándékol által adja: ezen pénznek edgyik felén vagyon a' Tsászfár képe, más felén pedig illyen irás (*Virtuti & exemplo*) Ezen Papnak a' Luxemburgi Papság-is, mely 3 ezer forint fizetéssel jár által adatott vólna; ha maga önként, azért; hogy a' Német nyelvet nem tökéletesen tudja le-nem mondott vólna rólla. Ezen példából meg-láttzik, hogy edgy Országban a' zenebónának támasztására vagy le-tsendesítésére, melyre különbben fok vér-ontás kívántatnék, mennyi ereje légyen egy jó szivű tanult Pap Ur' böltseu képzített Prédikátziójának.

Hadi - Történetek.

Horváth-országból ezen h. 3-dikán költ tudósítás. — A' *Márs* mezején esmeretes Tisztes *Oreg Laudon* nem tsalátkozott-meg vélekedésében, mikor ez-előtt 6 hónapokkal ő Felségének Generál Báró *De-Vinset*, mint edgy böltés és vitéz hadi - Vezéret ajánlotta: mert örömmel lehet szemlélni vifeit dolgaiból, mely igen szorofs barátsága légyen a' hadi dolgokban a' szerentsének a' böltseséggel. Ezen nagy Nevet érdemlő Generál Báró *De-Vins*, és

Klébek Urak vezérelvén a' Sz. Györgyi Gyalog Regimentet a' *Gréfen* és *Kinszki* sebessen repülő Huzárjaival edgyütt, a' már tollünk-is külömb-külobmb tudósítákok-szerént említett *Bínats* és *Nóvi Várait* (melyek a' Török hatalom alatt lévő *Horváth-ország*nak leg-nevezetesebb erősségei lévén, fok boszszuságára valának a' K. Ts. katonáknak) valóságos hadi-erővel meg-vették. Ezen tsatában részünkről estenek-el 9 Tisztek és 877-köz-emberek, kik milyen vitézül hőltak légyen-meg, meg-tettzik abból, hogy 6-ezer Törököt küldöttek *Mahumed*hez az *Elisiumi* tovisses-mezőkre. — Nem kisebb reménysépet nyujt bőltis Vezérségéről az Erdélyi Komendirozó General *Fábris* Ur-is, a' ki 15-ezeret az Erdélyi katonaságból, kiknek nagy része *Székelyek*ből áll; bé-vezérelvén *Oláh-ország*ba, már közelíteni mondatik *Bukurésthé*: Ezeket olvassuk edgy *Német Levélből*. — *Sirmiából* pedig a' múlt hónapnak 15-dikén így tudósítatúnk: „A' nagy Tabor minden-felől huzza magát-öszve *Belgrád-felé*, General *G. Lásci* Ur tegnap érkezék *Zemlinbe*, *G. Ruvroiv* Ur-is már itten vagon. — Azok a' kik *Belgrádból* ki-szökhettek azt beszélik, hogy *Belgrádban* olly nagy szükség van, mely-szerént edgy oka (5 kupa, vagy *Pint*) lisztnek 3 *Piáster* (1 *Piáster* 1 for. 24 kr.) az árra. A' benn lévő *Keresztyénektől* minden életre tartazó dolgok el-vétettek, ugy hogy gyökerekkel és más alább-való dolgokkal kéntelenítettnek életüket táplálni. Már a' *marhabus-is* az egész *Városhól* szinte el-fogy, mind hogy femmit bé-nem vihetni: most lássa már *Mahumed* mire mehet a' *Jantsárok* gyomrával — a' *Bafsa-dohány* füst nem igen jó-izű lehet itt ebéd után. —

A' mely tsatáról Zemlin és Bosnia között már kétféle is emlékeztünk, az akkori vízbe holtak között még mostan is szüntelen találtnak meg: de midőn edgy Tsáfzári katonát találnak, minden 4 — 5 Törököt talál ezekkel, melyből meg-tetszik, hogy az el-veszett Törökök száma leg-alább is 5 annyi volt, mint a' miénknek. A' közelebb költ Levelünkben említett Zászlótartó Fekete Ur is a' vízben, hólta után is meztelen kardját keményen jobb-kezében szorítva találtnak meg minden seb-nélkül; melyszerént nem igaz, hogy a' Törökök el-fogván kénőson ölték volna meg. — Itt az el-esett Törökökön a' tapasztaltatott, hogy a' leg-el-takartabb részek is, a' Mahumed szokása-szerént, szintén úgy meg-vagyon barotválva, mint a' fejek. — Ekkori magok viselésekben a' Törököknek a' tapasztaltatott, hogy szokások-szerént farkantyúba kapván lovaikat le-sültett fővel, minden rend-nélkül úgy nyargaltanak a' tüzelő ellenség közé, mint a' vakok: ott pedig igyekeztenek a' tiszteket el-ejteni; a' honnan a' Mavrojéni Sergéből csak edgy Hadnagy maradt ép-ségben, ki ez alatt a' tsata alatt más szolgáltaiban lévén, jelen nem lehet. A' tsata után a' sebesek között csak kettő holt-meg; edgyiknek csak a' fején 14 vágás találtnak meg. —

Tudósítás.

A' Januárius' és Februáriusban költ Levelünk már el-fogytanak; azért a' kik ezután jelentik magokat 1-ső Aprilistől fogva kapnak Ujságokat.